

Prihodnja multikulturalna šola učnega dialoga, za katero se zavzemata Gabi Čačinovič Vogrinčič (2009) in Barica Marentič Požarnik (2009) ter jo opredeljujeta tudi Eva Klemenčič in Urška Štremfel v izvirni monografiji *Nacionalna in mednarodna perspektiva izobraževanja za državljanstvo v multikulturalni družbi*, se sooča s premagovanjem negativnih dejavnikov dialoga in spodbujanjem pozitivnih, kakor so jih opredeljevali avtorji predstavljenega zbornika.¹

Bogomir Novak

Sonja Pečjak, *Psihološki vidiki bralne pismenosti: od teorije k praksi*, Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, 193 str.

Knjiga *Psihološki vidiki bralne pismenosti: od teorije k praksi* (2010) obravnava aktualno tematiko, ki je bila v zadnjem letu deležna precejšnje pozornosti. Razdeljena je na šest vsebinskih sklopov in se začne s predstavitvijo pismenosti. Raziskovanje pismenosti se je skozi čas razvijalo, pojavljajo se pa tudi »nove pismenosti« (razmišljujoča, informacijska, medijska, digitalna pismenost, str. 12).

Avtorica predstavi različne definicije pismenosti, izpostavi pa tudi, da pismenost danes predstavlja več kot le spretnost branja, pisanja. Knjiga je napisana razumljivo in je tako primerna za širši krog bralcev. Avtorica navaja tudi predloge za izboljšanje razumevanja in jih tudi sama v knjigi uporablja. V delu lahko zasledimo nekaj konkretnih raziskav s področja razumevanja besedil, ki so neposredno uporabna tudi pri izbiri učnih besedil v šoli. Pri strategijah za razvijanje bralnega besedišča navaja, »da je smiselno in potrebno uriti učence v različnih bralnih strategijah že takoj, ko se pri samostojnem učenju srečajo z besedili« (str. 98), saj »branje predstavlja najpomembnejše sredstvo učenja« (ibid.).

V zadnjem delu se avtorica dotakne zelo pomembne teme, to je profesionalnega razvoja učiteljev za pismenost. Bralno izobraževanje mora biti prisotno na vseh področjih izobraževanja učiteljev. »V prizadevanja za višjo pismenost bi se morali vključiti vsi udeleženi v izobraževalnem procesu, se pravi učitelji vseh predmetov in vodstveni delavci.« (Str. 165.) Nadalje izpostavlja še, da je potrebno posebno pozornost nameniti fantom. Na podlagi izsledkov mednarodne raziskave se je pokazala potreba, da se »posveti več pozornosti poučevanju strategij branja, saj lahko na ta način fantje vsaj

1 Literatura:
Čačinovič Vogrinčič, G. (2009). *Soustvarjanje v šoli: učenje kot pogovor*. Ljubljana: Zavod za šolstvo.
Marentič Požarnik, B. (2009). *Učenje kot pogovor*. Ljubljana: DZS.
Klemenčič, E., Štremfel, U. (2011). *Nacionalna in mednarodna perspektiva izobraževanja za državljanstvo v multikulturalni družbi*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

delno kompenzirajo ali nekoliko slabše besedišče ali primanjkljaj motivacije za branje« (str. 168).

Za zahtevnejšega bralca tu in tam manjka kakšna informacija, da bi se lahko sam opredelil do predstavljenih rezultatov (na primer testi mnogoterih primerjav, str. 115). Vsekakor pa je knjiga priporočljiva za branje tako za učitelje, ki poučujejo v šolah, kot tudi za raziskovalce, ki se s tem področjem ukvarjajo.

Mojca Rožman